

Sext adjunt

PARTITA.—Igor Markewitx és el cas més sensacional que s'ha presentat d'uns anys a aquesta part, en la composició musical. Nat a Kiew el 27 de juliol de 1912, hagué d'emigrar molt aviat a Suïssa, i als 15 anys oferí la seva primera producció en ple París, causant veritable sensació. A 16 anys va presentar-lo a Londres Serge Diaghilew, l'inoblidable creador dels Ballets Russos, amb el concert per a piano i orquestra (la seva primera obra) i exclamava: «Amb Markewitx la generació següent ha entrat a la música». Creà després *Simfonieta*, *Concerto grosso* i *Cantata*, aquesta darrera amb text de Jean Cocteau, la qual merescué de Georges Auric aquestes paraules: «Finalment, una música: la gràcia, la precisió i la magnitud, reunides».

La *Partita*, amb la qual entra per primera vegada el nom de Markewitx en els programes barcelonins, és una de les seves darreres produccions (donada per primera vegada a Espanya, a Madrid, pel mestre Pittaluga) porta data del maig 1931 i va ésser estrenada a París fa poc més d'un any. Posteriorment ha escrit *Hymnes* i un *ballet* per a Serge Lifar, de les quals obres n'ha estat donada la primera audició als salons de la Marquesa de Polignac, fa pocs mesos.

CONCERT MILITAR.—Gustau Pittaluga, agraït de l'acollida que li ha tributat l'ASSOCIACIÓ DE MÚSICA «DA CAMERA» en les seves dues actuacions anteriors, va oferir-nos l'estrena de la seva immediata producció important, que és el *Concerto* que avui ens escau l'avinentsa de donar per primera vegada en concert, la part de solista de la qual, per indicació expressa del seu autor, ha estat confiada al nostre gran violinista Francesc Costa, de qui Pittaluga és fervent admirador.

La denominació de *militar* no respon en absolut a cap interpretació literària d'aquest mot, ni molt menys a cap idea descriptiva o evocativa de caràcter més o menys bel·licós. Es simplement la indicació d'un tipus rítmic que apareix constantment en aquesta obra.

Mes de desembre

Primer dels quatre únics concerts confiats a virtuoses o petits conjunts de fama mundial

Per primera vegada a l'«Associació de Música da Camera» el famós

TRIO A CORDES PASQUIER
de París

Jean Pasquier, violí, solista dels Concerts Pasdeloup
Etienne Pasquier, violoncel, solista dels Concerts Colonne
Pierre Pasquier, viola, solista dels conc. Lamoureux i Straram

El Trio Pasquier ha actuat en dos anys seguits a «Audicions Intimes» amb un èxit revelant, que el confirma com una de les institucions més admirables en el seu gènere, conegudes actualment

Exclusivament per als socis de l'«Associació de Música da Camera»
via Lluís Companys, 16-5^a 3^a, Telèfon 17798

Dibuixos de Francesc Pla, "El Vigatà"
Biblioteca dels Museus d'Art de Barcelona

ASSOCIACIÓ DE MÚSICA "DA CAMERA"
DE BARCELONA
CURS 1933-34
CONCERT PRIMER

ASSOCIACIÓ DE MÚSICA "DA CAMERA" DE BARCELONA

Adscrita a la "Lliga d'Associacions de Música"

CURS XXI : 1933-34 : CONCERT PRIMER SEGON
Dijous, 16 de novembre de 1933, a les deu del vespre
Dimecres, 31 d'Octubre de 1933, a les deu del vespre

FESTIVAL STRAWINSKY

sota la direcció del mestre

IGOR STRAWINSKY

Interprets

JAMUEL DUSHKIN, ^{violí}
SVIATOSLAV SOULIMA-STRAWINSKY, piano

ORFEO GRACIENC
qui dirigeix el mestre

JOAN BALCELLS

ORQUESTRA PAU CASALS

Programa

I

Focs artificials, op. 4 (1908)
Concert en re, per a violí i orquestra (1931)

Bocata

Aria I

Aria II

Capriccio

Solista: J. DUSHKIN

Primera audició

II

L'Imfonia dels Salms (1930)
per a cor mixte i orquestra

Primera audició

III

Capriccio, per a piano i orquestra (1929)

Overture: Presto

Andante rapsodico

Allegro capriccioso, ~~tempo~~

~~tempo giusto~~

Solista: S. SOULIMA-STRAWINSKY

L'Ocell de foc, suite

Introducció - L'ocell de foc i la

seua dansa - Variació de l'ocell

de foc - Rondalla de les princeses -

Dansa infernal del rei Rastchei -

Berceuse - Final

Piano PLEYEL

Piano BECHSTEIN, cedit per la casa RICHARD RIGAS

Audició CCCVII de l'Orquestra Pau Casals

PALAU DE LA MÚSICA CATALANA

Exclusivament per als socis de
l'Associació de música de Camera

Gustau Pittaluga és fill de Madrid, nat l'any 1906. Estudià el violí amb Juli Francès. Com a compositor, començà a treballar molt jove, fent un aprenentatge essencialment autodidacte, completat per les ensenyances d'Oscar Esplà, mentre cursava els estudis de Dret a la Facultat de Madrid.

Té escrites les obres següents: Un Quartet, Cançó romàntica, La Romeria de los Cornudos, ballet, que ell mateix ha dirigit per dues vegades a la nostra «Associació»; Homenaje a Mateo Albéniz, Vocalise-Etude, Divertimento, Un torero hermosísimo, música per a un film humoristic, Elegia a Murnau, Capriccio, per arpa, flauta i violoncel, i el Concert Militar, que avui s'estrena.

Actualment està escrivint la música per a una pel·lícula Viva mi dueño! i Sis danses espanyoles, aquestes per encàrrec d'un editor de París.

La majoria d'aquestes obres estan editades per l'U. M. F. E. i Gustau Leduc, de París, cosa que significa l'interès amb què és seguida la producció d'aquest compositor, la personalitat del qual cada dia ve destacant-se més, com a creador i com a director d'orquestra.

L'«Associació de Música da Camera» voldria que la seva acció pogués ésser d'una tal intensitat, que permetés oferir una visió general de la música. El món dels sons en la seva forma superior, que és la música, és tan extens i variat, que arriba a aspectes gairebé contradictoris. La nostra «Associació» voldria ésser un tornaveu de totes les bel·leses, de totes les inquietuds, de totes les tendències i totes les èpoques de la música, per tal que l'oient, disposant d'una vasta informació, pogués completar la seva formació artística, i anar afinant la seva sensibilitat i comprensió, ampliar els seus horitzons estètics, i així establir les seves preferències.

Per això considera l'«Associació de Música da Camera» que no pot negligir la música i els músics del nostre temps, als quals es creu obligada a cedir una part dels seus programes. A aquest propòsit obceixen les dues primeres sessions del curs 1933-34. En la d'avui, per a presentar com a director un jove mestre, Gustau Pittaluga, prou conegut i aplaudit entre nosaltres per les seves precedents actuacions a «Música da Camera» amb l'«Orquestra Clàssica» i «Orquestra Simfònica» de Madrid, i la segona sessió, amb Strawinsky, avui consagrat a tot el món com el músic capdal d'aquesta generació.

Així va augmentant la llista dels compositors que han passat personalment per la nostra «Associació», entre els quals figuren Milhaud, Honegger, Bela Bartok, Prokofieff, Maurice Ravel, Respighi, Schönberg, Anton Webern, Enesco, Godowsky, Manuel de Falla, Turina, Haffter, sense comptar la majoria dels compositors catalans, i així la nostra «Associació» creu servir la música — la música en els seus més variats aspectes — i la cultura artística de la nostra ciutat.

seus Jank.
Concert en re major, per a violi i oquebra
l'academisme

seva família.
Concert en re major, per a violi i orquestra
 Després d'un retorn a l'academisme més
 fred i eixut, que tingué la seva màxima
 agudesa en Apollon Musagète i Le
Raisé de la Fée, Strawinsky, ~~se~~ con-
 tradint a aquells qui donaven per
 exhaurit el seu geni creador, ve ~~per~~
 produir ~~el~~ ^{després} ~~la~~ Sinfonia dels Salmos i posterior-
 ment, el concert per a violi que ténim
 l'honor de donar avui a conèixer, amb
 les quals obres repren el seu autor, la
 gran tradició de Petrouschka, les Noels
 i tantes altres de les seves grans crea-
 cions. No és que en l'elemental Concert
 encapçalat pel tot a les tendències neo-
 clàssiques - la denominació dels
 temps Toccata, aria Capriccio n'és
 un senyal - ^{ni a una certa dependència de} ~~per~~ ^{aparent agudesa, sobre} ~~per~~ ^{el} ~~de~~ ^{la} ~~seu~~
 ritm que, com un exerci-
 ci gimnàstic, es complau Strawinsky,
 hi ha una de bon humor, agilitat
 i intel·ligència característiques
 dels seus moments més personals.
 Tècnicament, aquest Concert és
 un prodigi; poques vegades el violi
 ha ~~se~~ destacat tan brillantment
 i amb tanta gràcia damunt de l'or-
 questre, tant en els seus diàlegs amb

Focs Artificials obra executada moltes vegades
barceloní; una de les que feren famós per tot
el món el nom d' Strawinsky. ~~Esta~~ obra
d'un soprenent efecte per les seves arduïdeses
i invencions, va esser escrita com a present
de noces de la filla de Rimsky-Korsakow.
Contràriament al que alguns han volent
creure, l'obra no pelen pas evocar un joc
~~costat~~ de focs d'artifici, ni es componen
en efectes imitatius de pirotecnia. L'efecte
visual d'una d'aquelles sèries que més
~~avui~~ suggereix imatges musicals, que
han de donar al per la seva agilitat i
plàstia i per l'ambient que creen
poden ésser equivalents ~~al~~ per
a la vida al que són els focs artificials
per a la visió.

El fragment següent és una doble Fuga ^{no} tonal. La primera Fuga és exposada pels instruments de vent, la segona ^{que} per les veus; segueix un "stretto" de la segona fuga, ~~deixa~~ un moment el chor "a cappella"; després una "coda" amb "stretto" de la primera Fuga. El text està format pels versets 2, 3 i 4 del salm XXXIX "^{agradament} ~~gratitue~~ per la gràcia rebuda".

El tercer temps és l'himne ^{de la lloança} d'alabansa i de gloria, ^{i té per text} el salm CL sencer. Després d'una curta introducció, l'"Allegro" ~~simfonic~~ es descapdella sobre un motiu rítmic ~~de les~~ ^{de les} trompes, ~~que diu simplement~~ ("Laudate Domino!") l'exposició del l'"Allegro" va seguida d'un breu treball temàtic i d'una reexposició en la qual ^{qui ens duc} entra un segon element nou, ~~portant~~ a una ampla "coda" com un toc de campanes solemni i joiós.

La Simfonia està escrita per a chor a quatre veus ~~mixtes~~, cinc flautes, ^{cinc} oboes, ^{quatre} fagots, ^{quatre} trompes, ^{cinc} trompetes, ^{tres} trombons i tuba, violoncel·ls i contrabaixos, arpa, dos pianos i timbales, ~~sense violins, violes ni clarinets.~~

~~La primera pàgina de la partitura, escrita al istiu de 1930, porta aquesta inscripció:~~

~~"Aquesta Simfonia composta a la gloria de Déu està dedicada a la Boston Symphony Orchestra a l'ocasió del cinquantenari de la seva existència"~~

Texte dels Salms

Salm ~~XXVIII~~, 13 i 14

Escolta ma pregaria, Jehová,

Fés atenció ^{als meus} ~~a~~ ^{als} clams;

No siguis insensible a mes llàgrimes!

Car jo soc estranger a casa teva,

Errant, com tots mos avantpassats

Separa de mi ^{la teva} ~~ta~~ mirada, deixem respirar,

abans ~~de que m'as~~ ^{que} deixi d'existir!

Salm XXXIX 2, 3, 4-

~~Jo~~ He posat en Jehová tota ^{la meua} ~~me~~ esperança

Ell s'ha inclinat vers mi, ha escoltat mos clams.

M'ha tret del cau de perdició,

Del fang de l'ignominia;

Ha ^{quiat el meu} ~~drogat~~ ^{els meus} ~~me~~ peus damunt la roca,

Ha afermat ^{els meus} ~~me~~ passos.

Ha posat en ^{els meus llavis} ~~ma~~ boca un cantic nou,

Una lloança al nostre Déu;

Molts el veuen, i reverencien Jehová

I confien en Ell.

Salm CI

← Alleluia!

Lloeu a Déu en son santuari!

Lloeu-lo en el sojorn de sa potencia!

Lloeu-lo pels seus alts *designis*!

Lloeu-lo segons l'immensitat de sa grandesa!

Lloeu-lo al so de la trompeta!

Lloeu-lo amb l'arpa i la ~~citera~~ i els chors!

Lloeu-lo amb vostres danses, amb el tamborí!

Lloeu-lo amb ~~els~~ instruments de corda i ~~la~~ cornamusa!

Lloeu-lo amb els cymbals de só clar!

Lloeu-lo amb els cymbals retruments!

← Alleluia! Lloeu a Déu!

CAPRICCIO

(per a piano i orquestra)

1. ~~Overtura~~

2. ~~Andante rapsòdic~~

3. ~~Allegro capriccioso~~

Stravinsky es proposa ~~fer~~ ^{escriure} una obra de piano i orquestra, però vol evitar de tornar a fer un "Concerto". Pensa aleshores ^{en l'} antic gènere del "Capriccio", peça instrumental sense forma definida però de ritme *picanti*, d'una estructura melòdica i harmònica, plena de moments imprevistos i d'originalitat, segons la definició de Riemann.

Aquest tema o forma del Capriccio, Stravinsky el realitza de tres maneres, segons els tres moviments de que es compona.

L'idea típica del "Capriccio", és el motiu en arpegi de sol menor, atacat pel piano sostingut per les timbales, al ^{començant} principi del primer Allegro. Es característic aquest motiu, ^{suscita} ~~produeix~~ una elaboració de motius successius, inspirats en el barroc weberian, que tindran ^{l'aire} el plaer d'una Overtura. Aquest motiu inicial ve preparat per una introducció, viu i doble lent, que apareix en la peroració del final i contribueix ~~també~~ a la peroració del primer moviment, ^{que} acaba ~~la~~ forma d'Overtura i estableix un llaç d'unió entre les dues extremitats de l'obra.

L'idea del Capriccio es realitza en el segon moviment ^{en} ~~baix~~ la forma de Rapsòdia, amb ^{els seus} ~~seus~~ ritmes que ^{es recreuen} ~~coinciden~~ en un temps lent, ^{que pren} donant-li la forma del "Lied". La frase principal, fosca, alterna amb una frase dramàtica, que va del menor al major, en una ^{mena} ~~especie~~ de "blue" en la ^{qual} ~~que~~ dialoguen el piano i el clarinet baix, ^{i més tard} ~~acompagat~~ amb una cadència del piano.

5.
4/

Jaume
El ~~tercer~~ moviment presenta un tercer aspecte de la mateixa idea formal: un "mote perpetuo". La base d'aquest moviment es un arpegi obstinat, en sol major, *Jaume* del qual es situen simultaniament dos motius complementaris, com el tema i contra-tema de la Fuga. E L'alternància d'aquests dos motius, l'un al piano i l'altre a l'orquestra o vice-versa, i les incidències que produeixen, completen el fragment, que pren també la forma de "rondò".